

Stanovisko A A A radiotaxi s.r.o.

Vládní návrh novely zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě a postavení zprostředkovatelů taxislužeb

Vláda na svém zasedání dne 19. 12. 2016 schválila návrh novely zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Vláda vyhověla některým zásadním připomínkám, a oproti původnímu návrhu nezavádí nové povinnosti zprostředkovatelů, jež by byly při nastavení stávajících kontrolních mechanismů nerealizovatelné a nevynutitelné, a s ohledem na další ustavení zákona č. 111/1994 Sb. v platném znění v původně navrhované podobě i zbytečné. Zavedení nově navrhovaných povinností by rovněž bylo předčasné s ohledem na nevyjasněné postavení tzv. alternativních taxislužeb (digitálních zprostředkovatelů) a probíhající soudní řízení u Soudního dvora EU (SDEU).

V původním, vládou neschváleném, návrhu chybělo zhodnocení souladu návrhu § 21e (příp. § 21da) zákona o silniční dopravě s právem Evropské unie, resp. návrh nezohlednil, že právo se v této oblasti, s významnou úlohou SDEU, aktuálně teprve vytváří a je žádoucí vyčkat na soudní rozhodnutí.

V současnosti probíhají dvě řízení u SDEU, která se týkají postavení tzv. alternativních taxislužeb, a která budou mít zásadní dopad na možnosti regulace celého sektoru přepravních služeb. Tuto problematiku řeší SDEU jako předběžné otázky ve věcech **C-526/15** (žalobce: Uber Belgium BVBA, žalovaná: Taxi Radio Bruxellois NV) a **C-434/15** (žalobce: Asociación Profesional Elite Taxi, žalovaná: Uber Systems Spain, S.L.).

Obě rozhodnutí budou mít významný dopad na právní aspekty definice a vymezení odpovědnosti zprostředkovatelů v oblasti podnikání silniční motorová doprava – taxislužba, a to nezávisle na doporučení vydaných Evropskou komisí dne 2. 6. 2016 pro oblast tzv. ekonomiky sdílení.

Přelomová rozhodnutí by měla napomoci k následné harmonizaci právních předpisů členských států EU, které jsou v současné době v otázce tzv. sdílené ekonomiky a nových zprostředkujících platforem, bohužel, velmi roztržité a nejasné. Je tedy nejen smysluplné, ale přímo nutné, vyčkat s případnou definicí, odpovědností a sankcemi pro všechny zprostředkovatele než bude znám výsledek toho rozhodnutí. Opakovaně vystupuji proti nerovným podmínkám na trhu taxislužeb. Pokud by byl přijat návrh v původní, vládou neschválené, podobě, jsem přesvědčen, že by **došlo k pokračování stávajícího stavu, ve kterém se tzv. alternativní taxislužby odpovědnosti vyhýbají na úkor ostatních zprostředkovatelů taxislužeb.**

Domnívám se, že aktuálně není vhodné ani nutné zavádět nové povinnosti a regulativy pro zprostředkovatele taxislužeb. Nutným je naopak požadavek na striktní kontrolu dodržování ustanovení zákona č. 111/1994 Sb. ve vztahu ke všem dopravcům a řidičům, jež působí na trhu taxislužby. Právě důsledné uplatňování již existujících ustanovení tohoto zákona a činnost státního odborného dozoru v silniční dopravě je cestou k eliminaci nekalých hospodářských praktik.

V daném případě je nutno připomenout, že stávající poskytovatelé zprostředkovatelských služeb na trhu taxislužby, lhostejno zda se jedná o „pouze“ elektronické platformy nebo o taxi centrály s komplexním zákaznickým servisem, vykonávají činnosti ve shodě s navrhovanou právní úpravou.

Pokud by byl předkladatel novely do budoucna i nadále přesvědčen, že regulace zprostředkovatelů taxislužeb je v oblasti silniční osobní dopavy důvodná, pak nesmí negativním a nežádoucím způsobem přispívat k nerovným podmínkám na trhu a zvýhodňovat či „pardovat“ určitou skupinu zprostředkovatelů taxislužeb na úkor jiné skupiny. **Snahu přesunout taxikáře bez koncesí pod křídla podnikatelských subjektů, jež se nekontrolují, resp. přesunout řidiče do jiné podnikatelské sféry v osobní dopravě, do zóny**

kde se v současné době podniká bez živnostenského oprávnění, považují za nežádoucí, protože ve výsledku povede ke snížení garancí a kvality poskytovaných služeb pro koncového zákazníka.

V této souvislosti je třeba upozornit na skutečnost, že poskytovat přepravní služby vozy do devíti osob lze dle platného znění zákona o silniční dopravě pouze prostřednictvím taxislužby. Přístup k poskytování těchto služeb i způsob jejich poskytování je pak v zákoně podrobně regulován, a to zejména s ohledem na ochranu spotřebitele - zákazníka, ale i celkovou transparentnost trhu.

Jakákoliv v budoucnu navrhovaná úprava nových povinností zprostředkovatelů taxislužeb pak musí směřovat k tomu, aby zajišťovala zprostředkování pouze zákonných přepravních služeb a aby garantovala rovné podmínky pro podnikání všem zprostředkovatelům. **Považoval bych za nedůvodné a pro transparentní podnikatelské prostředí za škodlivé, aby pod záminkou podpory tzv. sdílené ekonomiky docházelo k toleranci nebo dokonce podpory nezákonného poskytování přepravních služeb.** V této souvislosti jsem vyzval Ministerstvo dopravy ČR, Hospodářskou komoru ČR a vládního koordinátora digitální agendy k odborné a koncepční diskuzi nad budoucí úpravou, která v sobě pojme postavení všech zprostředkovatelů a digitální platform, jež na trhu zprostředkovávají, nebo v budoucnu začnou zprostředkovávat, individualizovanou přepravu osob.

Případný budoucí návrh, jež bude zakládat odpovědnost osoby, která zprostředkuje poskytnutí přepravy prostřednictvím taxislužby, musí důsledně definovat, kdo je dle zákona č. 111/1994 Sb. považován za zprostředkovatele. Původní, vládou neschválený, návrh § 21e, resp. § 21da, musím v tomto ohledu hodnotit jako zcela nedostatečný. Nedostatečná právní úprava a neprovázanost s ostatními ustanoveními zákona by jen přispívala k právní nejistotě a kolizím mezi jednotlivými aktéry v oblasti podnikání silniční motorová doprava – taxislužba.

Jako chybné a nadbytečné bych do budoucna vnímal opětovné navržení nových povinností pro zprostředkovatele, které ve skutečnosti řeší již stávající ustanovení zákona č. 111/1994 Sb. Mám na mysli bezvadné **fungování Rejstříku podnikatelů v silniční dopravě pro celé území České republiky**, který je definován v již platném znění zákona o silniční dopravě. Bezvadná funkčnost tohoto nástroje, obsahující skutečně aktuální a nezkreslenou evidenci údajů o podnikatelích v silniční dopravě a jejich odpovědných zástupcích a o řidičích taxislužby a evidenci vozidel taxislužby, by dle mého názoru měla být zárukou toho, že řidič taxislužby, který ztratí spolehlivost, nemůže následně požádat o oprávnění k výkonu práce řidiče taxislužby na území České republiky, pokud je nespolehlivý. Původně navrhované povinnosti v § 21e resp. § 21da novely zákona č. 111/1994 Sb., se v tomto ohledu jeví jako nadbytečné a samotnými zprostředkovateli nekontrolovatelné.

Jakýkoliv budoucí návrh novely zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, předpokládá vyřešení klíčových právních otázek, jež aktuálně projednává SDEU. Jeho rozhodnutí určí, zda zprostředkující digitální platformy jsou službami v oblasti dopravy, nebo službami informační společnosti (elektronické zprostředkovatelské služby). Přelomové rozhodnutí by mělo napomoci k následné harmonizaci právních předpisů členských států EU, Českou republiku nevyjímaje.

Bez vyjasnění této základní otázky není vhodné ani účelné přistupovat k další změně zákona a upravovat nové povinnosti pro zprostředkovatele se jeví jako předčasné. Uvedené skutečnosti však nic nemění na mém, opakovaně formulovaném, stanovisku, že všichni dopravci a řidiči poskytující taxislužbu mají bez výjimky dodržovat aktuálně platná ustanovení zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.

Jiří Kvasnička,

jednatel A A A radiotaxi s.r.o.